

Datum besluitraad	: 8 februari 2022	Datum oordeelraad	: 18 januari 2022
Agendapunt	:	Datum B en W	: 21 december 2021
Volgnummer	: 21bs00159/ 22.007	Programma begroting	: 6
Gewijzigd voorstel	:	Taakveld	: 6.6
Portefeuillehouder	: M. van Dongen		

Adviesnota raad

Besluiten over Regiovisie Doordecentralisatie Beschermd Wonen 2022-2026

Beslispunten

1. De Regiovisie Doordecentralisatie Beschermd Wonen 2022-2026 van 15 gemeenten in de regio Eindhoven vast te stellen.

Inleiding

Gemeenten zijn sinds 2015 vanuit de Wmo verantwoordelijk voor het bieden van beschermd wonen, begeleiding en ondersteuning voor mensen met een psychische kwetsbaarheid. Op dit moment is Eindhoven als centrumgemeente nog (financieel) verantwoordelijk voor het organiseren van Beschermd Wonen voor de gehele regio (15 gemeenten)¹. Dit verandert vanaf 1 januari 2023. Het Rijk voert in 10 jaar een doordecentralisatie van de middelen voor Beschermd Wonen door. Geleidelijk aan hevelen ze het budget hiervoor over van de centrumgemeenten naar alle gemeenten.

Bij Beschermd wonen gaat het om zeer kwetsbare burgers, een relatief kleine groep, voor wie specialistische en doorlopende zorg geborgd moet zijn. Een groot deel van de voorzieningen voor Beschermd wonen hebben een regionale functie en dekking. Om te zorgen voor zorgcontinuïteit en een dekkend zorglandschap, moeten regio's inkoop- en samenwerkingsafspraken maken. De 15 regiogemeenten geven hier samen vorm aan. Onderdeel van dat proces is het vaststellen van een gezamenlijke regiovisie (bijlage 2). Hierin leggen we met elkaar onze visie, uitgangspunten en ambities vast. We schetsen het toekomstige zorglandschap, onze doelstellingen voor de periode 2023-2026 en de vorm van de regionale samenwerkingsstructuur.

Kern van de regiovisie is de beweging van 'Beschermd wonen' naar 'Beschermd thuis'. Daarbij worden inwoners met een intensieve zorgbehoefte méér in de eigen gemeente en in de wijk gehuisvest: zo 'thuis' mogelijk. Dit betekent o.a. dat er meer ondersteuning in de reguliere woonomgeving moet worden geleverd. En dat er meer woningen voor deze doelgroepen beschikbaar moeten komen. Deze beweging is gebaseerd op het advies van de landelijke Commissie Dannenberg. Dit vereist een goed functionerend zorglandschap. En dat vereist weer dat er regionale samenwerking plaatsvindt. Want de schaal van individuele gemeenten is niet groot genoeg om de beschikbaarheid van alle (specialistische) ondersteuningsvormen te garanderen.

Beoogd effect

Er is passende ondersteuning in de vorm van 'maatwerkvoorzieningen beschermd wonen' voor onze inwoners gewaarborgd.

¹ De regio Eindhoven bestaat uit Best, Bergeijk, Bladel, Cranendonck, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Heeze-Leende, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-de Mierden, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.

Argumenten

1.1. Hiermee zorgen we voor een dekkend en passend zorglandschap voor huidige en nieuwe cliënten en zetten we de beweging naar 'Beschermd Thuis' in gang.

De huidige voorzieningen zijn verspreid over de regio en inwoners uit de hele regio (en daarbuiten) maken er gebruik van. Inwoners van Veldhoven maken gebruik van voorzieningen in andere gemeenten en vice versa. Vanwege het belang van zorgcontinuïteit en een regionaal dekkend netwerk is het noodzakelijk om regionaal afspraken te maken. Om te zorgen dat inwoners zo thuisnabij mogelijk de juiste zorg kunnen krijgen en goed kunnen uitstromen, moet er nog wel het nodige veranderen aan het huidige zorglandschap. Deze gezamenlijk opgestelde Regiovisie legt de basis voor deze veranderingen.

1.2. De regiovisie is tot stand gekomen in samenspraak met o.a. professionals, (vertegenwoordigers van) inwoners, ervaringsdeskundigen, ketenpartijen.

Op verschillende manieren zijn partijen betrokken geweest bij de opzet van de regiovisie en hun inbreng en adviezen zijn verwerkt in deze regiovisie. De visie en de uitgangspunten worden gedragen door cliënten, aanbieders en gemeenten.

1.3. De Norm voor Opdrachtgeverschap verplicht gemeenten een regiovisie met elkaar vast te stellen.

Het Rijk heeft besloten dat voor de beweging van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis regionale samenwerking vereist is. Om die eis kracht bij te zetten, hebben het Rijk en de VNG een 'Norm voor opdrachtgeverschap' (NvO) opgesteld, waarin staat dat elke regio een regiovisie vaststelt. De NvO bepaalt ook (deels) welke onderwerpen in deze regiovisie moeten zijn opgenomen.

1.4. De regiovisie vormt de basis voor het opstellen van nieuwe regionale samenwerkingsafspraken en een inkoopplan.

De beweging van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis is niet op korte termijn te realiseren. Het vraagt om een lange adem en langdurige regionale samenwerking. Met de regiovisie leggen we dit vast en zorgen we voor een gezamenlijke basis voor de invulling van deze doordecentralisatie. De regiovisie geeft de ambitie, uitgangspunten en het kader weer waarbinnen de verschillende onderdelen worden uitgewerkt, zoals het inkoopplan. Hiermee geven de regiogemeenten zichzelf en elkaar een eenduidige opdracht voor de verdere uitwerking van nieuwe regionale samenwerkings- en financieringsafspraken voor een duurzame periode. Dit is inclusief de intentie dit met elkaar te blijven doen, ook na de periode waarvoor deze regiovisie geldt.

Kanttekeningen en risico's

1.1. Er is nog geen volledige duidelijkheid over de effecten van de decentralisatie van Beschermd Wonen per gemeente.

Er is op dit moment nog geen uitsluitsel over het woonplaatsbeginsel. Het objectieve verdeelmodel vanaf 2023 is ook nog niet definitief vastgesteld. Ondanks deze onduidelijkheden moeten er wel nieuwe samenwerkingsafspraken komen. Dit is nodig om het inkoopproces in de loop van 2022 te kunnen voorbereiden, zodat de zorg voor huidige en nieuwe cliënten vanaf 1-1-2023 goed geregeld is. Gezien de onduidelijkheden over de situatie na de doordecentralisatie, gelden de ambities en afspraken uit de regiovisie in ieder geval voor de eerste drie jaar 2023 t/m 2025. In deze drie jaar bekijken we in hoeverre er aanpassingen nodig zijn in de voorliggende visie en afspraken. De regiovisie geeft voldoende leidraad voor de 15 betrokken gemeenten om de komende jaren een goede doorontwikkeling te kunnen doen. Ook als blijkt dat het financiële plaatje er

anders uit komt te zien, gelden nog steeds de visie en ambities in deze regiovisie als kader voor de inhoudelijke uitwerking.

Financiën

De gemeente Veldhoven ontvangt op dit moment nog geen rijksmiddelen voor Beschermd Wonen. Eindhoven ontvangt nu alle middelen als centrumgemeente. Vanaf 2023 ontvangt elke gemeente een rijksbijdrage voor de nieuwe instroom in Beschermd Wonen. In het eerste jaar zal dit voor Veldhoven (volgens het voorlopig verdeelmodel) ongeveer € 290.000 zijn. De rijksbijdrage voor de bestaande (historische) cliënten gaat naar Eindhoven. In de komende 7 jaren (na 2023) neemt het gemeentelijk budget toe en het historisch budget af, totdat het historisch budget volledig is afgebouwd. De Rijksbijdrage voor Veldhoven is dan ongeveer € 2,9 miljoen (volgens de voorlopige berekeningen).

Omdat we regionaal samenwerken, zetten we de budgetten ook regionaal in. In totaal gaat het om € 43 miljoen in 2023. Het totale budget zal licht groeien tot ruim € 46 miljoen in 2030. De regionaal te ontvangen Rijksbijdragen zullen daarmee voldoende dekkend zijn voor de regionale kosten. Naar verwachting zullen er - zeker op termijn - ook middelen lokaal overblijven om de voorliggende voorzieningen en de nazorg (als cliënten uitstromen) steeds beter vorm te geven. Hoe de precieze verdeling gaat worden, wordt begin 2022 verder uitgewerkt en aan de gemeenten ter vaststelling voorgelegd. Uitgangspunt daarbij is dat de te ontvangen Rijksbijdrage per gemeente niet overschreden wordt.

Het vaststellen van de Regiovisie zelf heeft geen financiële consequenties, omdat het hier de uitgangspunten en ambities betreft.

Communicatie en samenspraak

Op 13 oktober is een regionale digitale informatiebijeenkomst gehouden voor raadsleden over de doordecentralisatie Beschermd Wonen. De presentatie hiervan is als bijlage 3 opgenomen. Een link naar de opname van de bijeenkomst is eerder al met uw gemeenteraad gedeeld.

De conceptregiovisie is voorgelegd aan de Wmo-adviesraden van de 15 gemeenten. In grote lijnen hebben de adviesraden aangegeven in te stemmen met de regiovisie. De bespreking heeft geleid tot enkele tekstuele aanpassingen, maar heeft niet geleid tot aanpassingen van uitgangspunten of ambities. In bijlage 4 is een overzicht opgenomen van de binnengekomen reacties (de gemeentenamen zijn in dit stuk geanonimiseerd, Veldhoven is gemeente B).

De regiovisie is door de 15 gemeenten gezamenlijk opgesteld en in het regionaal Bestuurlijk Overleg BW/MO op 6 december 2021 akkoord bevonden.

Uitvoering / planning

Naast het vaststellen van de regiovisie zijn er al diverse trajecten in gang gezet om te garanderen dat cliënten vanaf 1 januari 2023 de zorg ontvangen die nodig is. Daarnaast blijven de 15 regiogemeenten in de governancestructuur zoals omschreven in de regiovisie samenwerken om aan de hand van de vastgestelde ambities toe te werken naar de gewenste situatie. In de komende tijd zullen de gemeenteraden hier nadere informatie over krijgen.

Bijlagen

1. Raadsbesluit 22.008
2. Regiovisie Doordecentralisatie Beschermd Wonen 2022-2026 regio Eindhoven

3. Presentatie Beschermd Wonen voor gemeenteraadsleden d.d. 13-10-2021
4. Reacties Wmo-raden op conceptregiovisie

Resultaat van de behandeling in de oordeelsvormende raad

Naar aanleiding van een vraag van de fractie van VVD zegt wethouder Van Dongen toe na te gaan wat er wordt bedoeld met dat er ieder jaar een ander bestuurlijk aanspreekpunt is.

Geconcludeerd wordt dat het agendapunt als hamerstuk geagendeerd wordt voor de besluitvormende raadsvergadering van 8 februari 2022.

Reactie college n.a.v. behandeling in de oordeelsvormende raad

Navraag leert dat dit voorstel van wisseling in bestuurlijk aanspreekpunt is gedaan om te benadrukken dat alle regiogemeenten verantwoordelijk zijn, en niet zoals voorheen alleen (voormalig centrum)gemeente Eindhoven. Dit behoeft praktisch nog wel nadere uitwerking.

Burgemeester en wethouders van Veldhoven,

A.J.G. Bex
secretaris

M.J.A. Delhez
burgemeester